

EIROPAS PARLAMENTS

2014 - 2019

Juridiskā komiteja

2015/2053(INI)

21.4.2015

ZIŅOJUMA PROJEKTS

par Eiropas Savienības ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzības iespējamo attiecināšanu uz nelauksaimnieciskiem produktiem
(2015/2053(INI))

Juridiskā komiteja

Referente: *Virginie Rozière*

Atzinumu sagatavoja (*):
Nicola Danti, Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 54. pants

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	7

(*) Iesaistītā komiteja — Reglamenta 54. pants

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par Eiropas Savienības ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzības iespējamo attiecināšanu uz nelauksaimnieciskiem produktiem (2015/2053(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) Nolīgumu par intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektiem (*TRIPS*),
 - ņemot vērā Zaļo grāmatu "Eiropas tradicionālās zinātības optimāla izmantošana: Eiropas Savienības ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu aizsardzības iespējamā attiecināšana uz nelauksaimnieciskiem produktiem" (COM(2014)0469),
 - ņemot vērā Regulu (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības produktiem un pārtikas produktiem, proti, Kvalitātes direktīvu¹,
 - ņemot vērā Regulu (ES) Nr. 1308/2013 par vīna produktiem, proti, Vienotas TKO regulu²,
 - ņemot vērā Regulu (ES) Nr. 110/2008 par stiprajiem alkoholiskajiem dzērieniem³,
 - ņemot vērā Regulu (ES) Nr. 251/2014 par aromatizētajiem vīniem⁴,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas 2015. gada 12. februāra atzinumu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2015. gada 18. februāra atzinumu,
 - ņemot vērā Reglamenta 52. pantu,
 - ņemot vērā Juridiskās komitejas ziņojumu un Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejas, Starptautiskās tirdzniecības komitejas, kā arī Kultūras un izglītības komitejas atzinumus (A8-0000/2015),
- A. ņemot vērā, ka attiecībā uz TKO ģeogrāfiskās izcelsmes norādes ir norādes, kas identificē produktu, kurš ir izgatavots kādas dalībvalsts teritorijā vai šās teritorijas reģionā, vai vietā, kur produkta noteiktā kvalitāte, reputācija vai citas īpašības ir būtiski saistāmas ar tās ģeogrāfisko izcelsmi;
- B. tā kā kvalitatīvi Eiropas produkti ir Savienības kultūras mantojuma daļa un līdz ar to

¹ OV L 343, 14.12.2012., 1. lpp.

² OV L 347, 20.12.2013., 671. lpp.

³ OV L 39, 13.2.2008., 16. lpp.

⁴ OV L 84, 20.3.2014., 14. lpp.

daudzu Eiropas reģionu saimnieciskās un sabiedriskās dzīves būtiska sastāvdaļa, garantējot darbības, kas tieši saistītas ar vietējiem apstākļiem, jo īpaši lauku rajonos;

- C. tā kā Eiropas reģioni ir ļoti bagāti ar nelauksaimnieciskiem produktiem, kuru izgatavošanas pamatā ir augsta līmeņa tradicionālās zināšanas;
 - D. tā kā produkta kvalitāti, reputāciju vai citas īpašības var noteikt pēc tā izcelsmes;
 - E. tā kā Eiropas tradicionālie produkti to kvalitātes un pieprasījuma dēļ var tikt nelikumīgi izmantoti;
 - F. tā kā nelauksaimniecisko produktu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu pietiekama aizsardzība Eiropas līmenī ļautu apkarot viltojumus un nepieļaut negodīgu konkurenci un patērētāju maldināšanu;
 - G. tā kā patērētājus aizvien vairāk interesē ne tikai produktu nekaitīgums, bet arī to izcelsme un ražošanas metodes;
 - H. tā kā pašreizējie valstu tiesību akti, kas aizsargā nelauksaimnieciskos produktus, ļauj dalībvalstīs piemērot dažādu līmeņu aizsardzību, un tas apgrūtina efektīvu aizsardzību Eiropas teritorijā;
 - I. tā kā šajā jomā saskaņoti Eiropas Savienības tiesību akti var tikai sniegt ieguvumus ES šajās sarunās par starptautisko tirdzniecību;
1. atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu rīkot publisku apspriešanos par Eiropas Savienības ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu (ĢIN) aizsardzības iespējamu attiecināšanu uz nelauksaimnieciskiem produktiem;
 2. atbalsta īpaša nelauksaimnieciskiem produktiem paredzēta aizsardzības instrumenta ieviešanu Eiropas līmenī, kas ļautu paaugstināt vērtību vietējiem rūpnieciski un amatnieku ražotajiem produktiem un palielināt patērētāju uzticēšanos;
 3. prasa Komisijai cik vien iespējams drīz ierosināt šādu instrumentu, pirms tam veicot ietekmes novērtējumu;

Darbības joma

4. atkārtoti apstiprina, ka saikne ar teritoriju ir nepieciešama, lai varētu atklāt zināšanas un apliecināt produkta kvalitāti;
5. uzsver, ka šai saiknei vajadzētu būt dažāda: ja ir iespējams nošķirt ražošanu attiecīgajā apgabalā no aizsargātas teritorijas izcelsmes izejvielām un vienkāršu ražošanu šajā apgabalā, šis nošķirums būtu jāpiemēro;
6. atbalsta paplašinātu definīciju, kas ļautu atzīt saikni starp produktu un ģeogrāfisko apgabalu, kuram piemēro ĢIN, vienlaikus paredzot aizsardzību neģeogrāfiskiem nosaukumiem, kuri skaidri norāda uz attiecīgo apgabalu;

7. šajā sakarībā paredz iekļaut aizsardzības režīmā neverbālas zīmes un simbolus, kas rada viennozīmīgas asociācijas ar reģionu;
8. uzsver, ka nelauksaimniecisku ĢIN marķējumam/atpazīšanas zīmei/markai/logo vajadzētu būt vienkāršiem, viegli atpazīstamiem un rakstītiem produkta izcelsmes vietas valodā;
9. uzsver, ka noteiktas norādes, piemēram, vispārēji nosaukumi vai homonīmas ģeogrāfiskās izcelsmes norādes, būtu izslēdzamas no ĢIN aizsardzības režīma; šajā sakarībā piebilst, ka Regulas (ES) Nr. 1151/2012 par lauksaimniecības ĢIN 6. panta 1., 3. un 4. punktā paredzētie atbrīvojumi varētu būt paraugs;

Reģistrācijas procedūra

10. prasa noteikt obligātu reģistrācijas procedūru, lai strīda gadījumā garantētu lielāku drošību, jo īpaši tiesību īstenošanas jomā;
11. uzskata, ka šāda reģistrācija būtu jāīsteno divos posmos: kā vietēja kontrole, kas uzticēta valsts vai reģionālajām pārvaldes iestādēm, lai nodrošinātu, ka tiek ņemtas vērā īpatnības, un kā īpaša Eiropas mēroga reģistrācijas sistēma, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti kopēji kritēji Savienības līmenī;
12. ierosina, lai šīs sistēmas pārvaldību Savienības līmenī īstenotu ITSB;
13. uzsver, ka šai sistēmai vajadzētu ierobežot administratīvās izmaksas un slogu uzņēmumiem, vienlaikus sniedzot pietiekamas garantijas patērētājiem;
14. uzskata, ka šādam mehānismam vajadzētu veicināt, ka attiecīgie uzņēmumi nāk klajā ar iniciatīvu izveidot ĢIN, jo īpaši attiecībā uz to specifikāciju noteikšanu, kurām ir jāatbilst ĢIN;
15. atbalsta elastīgu pieeju specifikācijās iekļautajiem kritērijiem, lai ļautu attīstīties ražošanas procesam un turpmākam inovācijām un lai ražošanas process un turpmākas inovācijas tiktu veicinātas;
16. uzskata, ka specifikācijās būtu jāiekļauj vismaz šādu kritēriju minimums: izmantotās izejvielas, ražošanas procesa apraksts, pierādījums par saikni ar teritoriju, uzņēmumu sociālās atbildības elementi;
17. ierosina, lai ražotāji, to asociācijas un konsulārās organizācijas būtu galvenās iesaistītās puses, kas drīkstētu prasīt reģistrēt nelauksaimniecisku produktu ĢIN;
18. uzsver, ka ražotājiem varētu tikt prasīts sniegt ieguldījumu, lai tie varētu iegūt ĢIN, ar nosacījumu, ka šis ieguldījums būtu vienreizējs, samērīgs salīdzinājumā ar ieguldītajām izmaksām un vienādi piemērots visā Savienībā;

Līdzāspastāvēšana ar agrākām tiesībām

19. vēlreiz apstiprina, ka ir jānodrošina ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu līdzāspastāvēšana ar agrākām tiesībām;
20. uzsver, ka attiecībām starp markām un ĢIN būs jābūt skaidri noteiktām, lai nepieļautu konfliktus;
21. ierosina, lai dalībvalstis, kurās jau darbojas aizsardzība, sev varētu nodrošināt pietiekamu pārejas periodu;

o

o o

22. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

Produkta kvalitāti, reputāciju vai citas īpašības var noteikt pēc tā izcelsmes. Ģeogrāfiskās izcelsmes norādes ir vietvārdi (vai — dažās valstīs — ar vietu saistīti vārdi), kas tiek izmantoti, lai noteiktu produktus, kuru izcelsme ir no šīm vietām un kuriem ir šīm vietām raksturīgas iezīmes.

Eiropas reģioni ir bagāti ar šiem produktiem, kuru izgatavošanas pamatā ir augsta līmeņa tradicionālās zināšanas un ražošanas paņēmieni: šo produktu vidū ir, piemēram, Lagiolas naži, Bohēmijas kristāls, Skotijas tartāns, Karāras marmors vai Obisonas paklāji. Šie produkti ir attiecīgās vietas kultūras, sociālā un ekonomikas mantojuma neatņemama sastāvdaļa un liecina par Eiropas zināšanu un kultūras mantojuma mērogu. Tie liecina par vēsturi, zināšanām un talantiem.

Tā kā šie produkti ir šo zināšanu rezultāts, tā kā tie ir kvalitatīvi un pieprasīti un tā kā tie ir attiecīgās vietas un kultūras simboli, tie var tikt ļaunprātīgi izmantoti. Šāda ļaunprātīga izmantošana rada dubultu kaitējumu.

Tā vispirms kaitē patērētājiem, kuri plāno iegādāties produktus, kas apliecina vietējās zināšanās un kvalitāti. Visbeidzot šie produkti nonāk kopā ar produktiem, kas tiek ražoti jebkur citur, nevis tur, kur tie par tādiem tiek uzskatīti, bieži vien neievērojot tradīcijas, kas ir veicinājušas to atpazīstamības rašanos.

Šādi tiek nodarīts kaitējums arī uzņēmumiem, kuru ražotie produkti ir spiesti konkurēt ar produktiem, kas piesavinās to atpazīstamību un tiek tirgoti par zemākām cenām. Turklāt dažos gadījumos tiek nodarīts kaitējums arī autentisku produktu tēlam un reputācijai.

Tas vairs neskar lauksaimniecības produktus, kuriem kopš 1992. gada tiek piemērota aizsardzība Eiropas līmenī. Tomēr Eiropas līmenī nav regulējuma, kas aizsargātu šo rūpniecības vai amatniecības produktu nosaukumus. Ņemot to vērā, 15 dalībvalstis šobrīd ir ieviesušas ĢIN aizsardzības mehānismus nelauksaimnieciskiem produktiem. Tomēr šī aizsardzība ir izrādījusies nepietiekama, lai ĢIN aizsargātu gan pret krāpšanu, gan nodrošinātu preču zīmju aizsardzību un īpašus uz ĢIN attiecīgus mehānismus. Turklāt šī aizsardzība ir izrādījusies atšķirīga: pastāv ievērojamas atšķirības, kā dalībvalstis nodrošina ĢIN īpašu, nozaru vai starpnozaru aizsardzību, tostarp atšķirības attiecībā uz piemērošanas jomu, izmaksām un aizsardzības līmeni, ko sniedz šī īpašā aizsardzība.